

2025.

Okvir kompetencija Ureda za reviziju institucija Bosne i Hercegovine

Sadržaj

Uvod	3
Okvir kompetencija zasnovan na IFPP okviru.....	3
Implementacija i održavanje Okvira	5
Okvir kompetencija Ureda za reviziju institucija BiH.....	6
1: Opće kompetencije.....	7
2: Funkcionalne kompetencije – finansijska revizija i revizija usklađenosti.....	10
3: Funkcionalne kompetencije – revizija učinka	14
4: Funkcionalne kompetencije – IT i IT revizija	18
5: Druge stručne i tehničke vještine.....	19

Uvod

Okvir kompetencija Ureda za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (Ured) je sveobuhvatan vodič kroz osnovna znanja, vještine i atribute koje osoblje zaposleno u Uredu treba da posjeduje. Kao nezavisna vrhovna revizijska institucija (VRI) aktivnosti u javnom sektoru na nivou BiH, Ured igra ključnu ulogu u osiguravanju transparentnosti, odgovornosti i efikasnog upravljanja javnim resursima. Da bi efektivno ispunili ovu odgovornost, revizori i druga stručna i ostala lica koja zastupaju Ured moraju posjedovati raznovrstan skup kompetencija koje se ne odnose samo na tehničku stručnost, već uključuju i šire vještine kao što su, između ostalih, komunikacija i etičko prosuđivanje.

Okvir kompetencija Ureda pruža strukturirani pristup identifikaciji i razvoju ovih kompetencija. Služi kao alat za poboljšanje profesionalnih kapaciteta, usmjeravanje obuke i razvoja, osiguranje kontinuiranog profesionalnog razvoja osoblja i ispunjavanja zahtjeva iz međunarodno priznatih revizijskih standarda.

Okvir kompetencija zasnovan na IFPP okviru

Ured za reviziju punopravni je član Međunarodne organizacije vrhovnih institucija za reviziju – INTOSAI – organizacije koja donosi i usvaja međunarodne standarde za vrhovne institucije za reviziju koje je, prema Zakonu o reviziji, Ured dužan primjenjivati u svom radu. Međunarodni okvir profesionalnih objava INTOSAI-ja – IFPP okvir, postavlja globalni referentni okvir za reviziju javnog sektora koji naglašava potrebu da VRI održe nezavisnost, objektivnost i visokokvalitetne revizorske prakse. U tom kontekstu, Okvir kompetencija Ureda je izrađen s ciljem da podrži implementaciju međunarodnih standarda pružanjem strukturiranog i sveobuhvatnog pristupa razvoju ključnih kompetencija potrebnih za efikasno obavljanje revizija i drugih aktivnosti u nadležnosti Ureda.

Sam Okvir je izrađen također uvažavajući zahtjeve relevantnih dijelova IFPP okvira, a posebno standarda ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, i ISSAI 150 – Kompetencije revizora i vezanih INTOSAI smjernica GUID 1950 i 1951.

Međunarodni standard ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora – definiše da vrhovne institucije za reviziju trebaju uspostaviti i održavati procedure za upravljanje kompetencijama na organizacijskom nivou koje će im pružiti razumno uvjerenje da revizori imaju potrebne kompetencije kako bi obavljali svoju funkciju u skladu sa svojim nadležnostima. Upravljanje kompetencijama na organizacijskom nivou uključuje:

- I) Određivanje relevantnih kompetencija
- II) Pružanje poticajnih praksi u području ljudskih resursa
- III) Osiguravanje mogućnosti za profesionalni razvoj i
- IV) Ocjenjivanje i praćenje kompetencija.

ISSAI 150 – Kompetencije revizora – definiše organizacijske zahtjeve ISSAI standarda s kojima se VRI moraju uskladiti kako bi mogle potvrditi da su izvršile revizije u skladu sa ISSAI standardima:

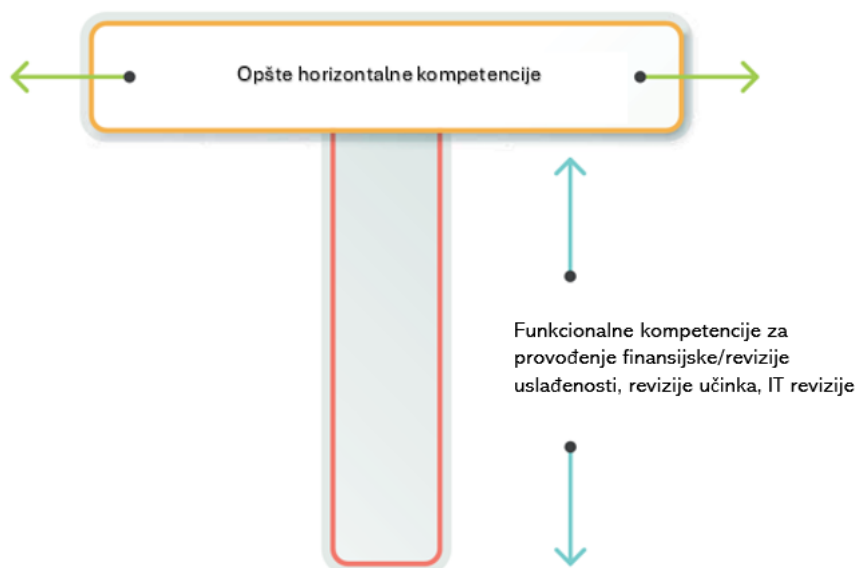
- organizacijski zahtjev 1 – VRI će utvrditi i dokumentovati relevantne kompetencije potrebne njenom osoblju da bi ispunili mandat VRI-ja

- organizacijski zahtjev 2 – VRI mora imati odgovarajuće procese i prakse upravljanja ljudskim resursima, kako bi osigurala da njeno osoblje ima relevantne kompetencije
- organizacijski zahtjev 3 – VRI će uspostaviti načine za profesionalno razvijanje osoblja, posebno prilagođene mandatu VRI, regulatornom okviru, organizacijskoj strukturi i potrebama
- organizacijski zahtjev 4 – VRI će razvijati i primjenjivati sredstva za procjenu kompetencija i praćenje napredovanja ili samorazvoja osoblja na periodičnoj osnovi.

Prvi neophodni korak koji VRI mora uraditi u uvođenju modela profesionalnog razvoja svog osoblja jeste definisanje okvira kompetencija. Tek nakon jasnog artikulisanja potrebnih kompetencija za ispunjavanje svog mandata VRI može pristupiti izradi programa za kontinuirani profesionalni razvoj.

Okvir kompetencija VRI-ja treba da definiše kompetencije tzv. T oblika. Horizontalna linija slova T predstavlja međusektorske opšte kompetencije koje su univerzalno primjenjive na svakog revizora javnog sektora. Vertikalna linija slova T opisuje funkcionalne kompetencije vezane za specifičnu revizijsku disciplinu.

Da bi se došlo do kompletnog okvira kompetencija karakterističnog za VRI, potrebno je u okvir uključiti i određene dodatne kompetencije koje su jedinstvene za VRI i neophodne za ispunjavanje mandata u cijelosti.

Uzimajući u obzir zahtjeve međunarodnih standarda, mandat Ureda, domaći regulatorni okvir, kao i okruženje unutar kojeg se poslovanje Ureda odvija, Okvir kompetencija Ureda strukturiran je u tri grupe:

- **Opšte horizontalne kompetencije** pokrivaju znanja i vještine svake osobe koja se zapošljava u Ured i obavlja bilo koje stručne poslove.
- **Funkcionalne kompetencije** obuhvataju specifična znanja i vještine koje se razvijaju unutar tri glavne revizijske discipline – finansijska revizija/revizija usklađenosti, revizija učinka i IT revizija.
- **Druge stručne i tehničke vještine** podrazumijevaju vještine i attribute revizorskog, stručnog i administrativnog osoblja u VRI koje omogućavaju efikasnije obavljanje zakonskih zadataka i obaveza Ureda.

Implementacija i održavanje Okvira

Implementacija i održavanje kompetencija definisanih Okvirom osiguravat će se realizacijom ciljano strukturiranih godišnjih planova obuke. Kako bi se godišnji planovi obuka uskladili s ciljevima Okvira, prije definisanja plana obuka izvršit će se detaljna analiza potreba osoblja za kompetencijama i vještinama. Ciljanim sadržajem, različitim metodama obuke i efektivnim praćenjem razvoja kompetencija osoblja Okvir kompetencija se može uspješno održavati, unapređivati i prilagođavati novim trendovima, pristupima i rizicima.

Procjena kompetencija osoblja vršit će se, između ostalog, putem redovnog godišnjeg procesa ocjenjivanja osoblja.

Okvir kompetencija Ureda za reviziju institucija BiH

1: Opće kompetencije.....	7
2: Funkcionalne kompetencije – finansijska revizija i revizija usklađenosti.....	10
3: Funkcionalne kompetencije – revizija učinka.....	14
4: Funkcionalne kompetencije – IT i IT revizija.....	18
5: Druge stručne i tehničke vještine	19

1: Opće kompetencije

Oblast	Cilj	Materijal	Relevantno osoblje
Mandat VRI i organizacija rada	Razumijevanje definicije vrhovne institucije za reviziju (VRI), njihove uloge i različitih načina njihove organizacije	Stručna literatura	Sve organizacijske jedinice
	Razumijevanje Zakona o reviziji, principa, ciljeva i nadležnosti VRI	Zakon o reviziji	Sve organizacijske jedinice
	Razumijevanje politika i procedura VRI, organizacijske strukture, komunikacije unutar Ureda, planiranja i upravljanja, vizije, misije, vrijednosti	Zakon o reviziji, Pravilnik o sistematizaciji, strateški i godišnji planovi	Sve organizacijske jedinice
Nezavisnost VRI	Razumijevanje značenja i važnosti nezavisnosti, principa nezavisnosti VRI	INTOSAI-P 1 i INTOSAI-P 10 GUID 9030	Sve organizacijske jedinice
Etika	Razumijevanje okvira za etičko i profesionalno ponašanje zaposlenih u VRI; Sukob interesa	ISSAI 130 Etički kodeks Ureda Plan integriteta Ureda Druga stručna literatura	Sve organizacijske jedinice
Upravljanje javnim finansijama	Razumijevanje sistema upravljanja javnim finansijama u zemlji; razumijevanje okvira odgovornosti i odnosa između VRI, izvršne i zakonodavne vlasti; razumijevanje budžetskog procesa	PEFA okvir Strategija unapređenja upravljanja javnim finansijama u institucijama BiH Zakon o finansiranju institucija BiH	Sve organizacijske jedinice
Vrijednosti i koristi VRI	Razumijevanje načina na koje VRI doprinose jačanju javne odgovornosti, transparentnosti i integriteta javnog sektora	INTOSAI-P - 12	Sve organizacijske jedinice
Osnovni principi revizije javnog sektora	Razumijevanje principa revizije javnog sektora, procesa revizije od planiranja, izvršenja, izvještavanja i procesa praćenja revizije	ISSAI 100	Sve organizacijske jedinice
Osnovni principi finansijske revizije	Razumijevanje osnovnih pojmova, principa, procedura i faza finansijske revizije javnog sektora	Zakon o reviziji, interna metodologija finansijske revizije, mjerodavni ISSAI standardi	Osoblje Kabineta i Službe za pravne, finansijske i opće poslove

Oblast	Cilj	Materijal	Relevantno osoblje
Osnovni principi revizije učinka	Razumijevanje osnovnih pojmova, principa, procedura i faza revizije učinka u javnom sektoru	Zakon o reviziji, interna metodologija revizije učinka, mjerodavni ISSAI standardi	Osoblje Kabineta i Službe za pravne, finansijske i opće poslove
Međunarodni okvir IFPP	Razumijevanje strukture, primjene i načina usvajanja IFPP okvira	Stručna literatura	Sve organizacijske jedinice
Upravljanje kvalitetom	Razumijevanje okvira za uspostavljanje sistema upravljanja kvalitetom za sve poslove koje obavlja VRI	ISSAI 140 Politika upravljanja kvalitetom Ureda	Sve organizacijske jedinice
Principi odgovornosti i transparentnosti VRI	Razumijevanje principa transparentnosti i odgovornosti za VRI putem kojih VRI predstavlja primjer drugim institucijama u javnom sektoru	INTOSAI-P 20 GUID 9040	Sve organizacijske jedinice
Revizorske kompetencije	Razumijevanje organizacijskih zahtjeva koje VRI treba slijediti pri određivanju kompetencija revizora, kao i njihovom zapošljavanju, razvoju, održavanju i ocjenjivanju	ISSAI 150 GUID 1950, 1951	Sve organizacijske jedinice
Upravljanje javnim sredstvima	Razumijevanje osnovnih termina, aktera i okvira upravljanja javnim sredstvima i uloga u lancu javne odgovornosti	GUID 5260	Sve organizacijske jedinice
Prevenција korupcije	Razumijevanje ključnih antikorupcijskih struktura i internih procedura, pristupa za efektivnu prevenciju korupcije	GUID 5270	Sve organizacijske jedinice
Finansijsko upravljanje i kontrola	Razumijevanje ciljeva i elemenata finansijskog upravljanja i kontrole; identifikacija procesa i vezanih rizika	Stručna literatura	Sve organizacijske jedinice
Tajni podaci	Razumijevanje i primjena zahtjeva iz relevantne zakonske regulative	Zakon o zaštiti tajnih podataka	Sve organizacijske jedinice
Lični podaci	Razumijevanje i primjena zahtjeva iz relevantne zakonske regulative	Zakon o zaštiti ličnih podataka	Sve organizacijske jedinice
Pristup informacijama	Razumijevanje i primjena zahtjeva iz relevantne zakonske regulative	Zakon o slobodi pristupa informacijama	Osoblje Kabineta i Službe za pravne, finansijske i opće poslove

Oblast	Cilj	Materijal	Relevantno osoblje
Evropske integracije i EU	Osnove evropskih integracija i obaveze koje iz toga proizlaze; nastanak i razvoj EU; organizacija i funkcioniranje EU; reforme u kontekstu EU integracija – s posebnim akcentom na zahtjeve u vezi s bilateralnim skriningom i pripreme za pretpristupne pregovore BiH s EU	Zakoni i propisi, stručna literatura	Sve organizacijske jedinice
Normativa	Implementiranje sveobuhvatne normative i primjera dobre prakse iz ove oblasti	Zakoni i propisi, stručna literatura	Osoblje Službe za pravne, finansijske i opće poslove
Radno-pravni odnosi; obligacioni odnosi	Ovladavanje sadržajem relevantnih zakonskih i podzakonskih akata iz oblasti radnih i obligacionih odnosa i efektivno implementiranje propisa (s fokusom na pitanja kao što su prijem zaposlenih, obavljanje poslova drugog radnog mjesta, prestanak radnog odnosa, zaključivanje ugovora o djelu)	Zakoni i propisi	Osoblje Službe za pravne, finansijske i opće poslove Osoblje finansijske revizije Osoblje Kabineta
Javne nabavke	Primjena propisa iz oblasti javnih nabavki (izmjene i dopune Zakona), pravila i procedure javnih nabavki, otklanjanje nedoumica u primjeni propisa, te sticanje znanja, vještina i sposobnosti u primjeni i provođenju propisa iz oblasti javnih nabavki	Zakon i podzakonski propisi, stručna literatura	Sve organizacijske jedinice
Upravni postupak	Ovladavanje sadržajem relevantnih zakonskih i podzakonskih akata	Zakon i podzakonski propisi, stručna literatura	Osoblje Službe za pravne, finansijske i opće poslove Osoblje Kabineta
Računovodstvo i finansije	Razumijevanje ključnih struktura i elemenata finansija i računovodstva, kao i trezorsko poslovanje	Zakoni i podzakonski propisi, stručna literatura	Osoblje Službe za pravne, finansijske i opće poslove
Administracija i protokol	Razumijevanje ključnih struktura i postupaka administracije i protokola i njegovih klasifikacijskih elemenata	Propisi i procedure	Osoblje Službe za pravne, finansijske i opće poslove

2: Funkcionalne kompetencije – finansijska revizija i revizija usklađenosti

Oblast	Cilj	Materijal	Relevantno osoblje
Principi finansijske revizije	Razumijevanje prirode, svrhe i ciljeva finansijske revizije i načina na koji ona dodaje vrijednost lancu odgovornosti	ISSAI 200, 2200	Osoblje finansijske revizije
Primjena međunarodnih standarda za finansijsku reviziju	Sticanje uvida u način na koji su Međunarodni revizijski standardi (ISA) dio IFPP okvira i koje su specifičnosti za javni sektor	ISSAI 2000 GUID 2900	Osoblje finansijske revizije
Ključni koncepti finansijske revizije	Razumijevanje ključnih koncepata kao što su procjena rizika, materijalnost, uzorkovanje, odgovor na rizik, dovoljni odgovarajući revizijski dokazi, nivoi uvjerenja i ključna revizijska pitanja u procesu finansijske revizije	ISSAI 2300, 2315, 2320, 2330, 2500, 2520, 2530	Osoblje finansijske revizije
	Razumijevanje dovoljnosti revizijskih procedura kako bi se pružilo razumno uvjerenje korisnicima finansijskih izvještaja	ISSAI 2450, 2500, 2520	Osoblje finansijske revizije
	Razumijevanje koncepta davanja mišljenja o finansijskim izvještajima	ISSAI 2700, 2701, 2705, 2706	Osoblje finansijske revizije
Osiguranje kvaliteta u provođenju finansijske revizije	Primjena ISSAI standarda vezanih za finansijsku reviziju tokom cjelokupnog revizijskog procesa	ISSAI 100, 2220	Osoblje finansijske revizije
Profesionalna prosudba i skepticizam	Korištenje profesionalnog skepticizma i revizorske prosudbe	ISSAI 100, 2200	Osoblje finansijske revizije
Razumijevanje okruženja javnog sektora	Razumijevanje na koji način okruženje javnog sektora vodi do dodatnih revizijskih ciljeva u reviziji finansijskih izvještaja, npr. parlamentarni zaključci, vladine instrukcije, očekivanja aktera, specifičnosti pojedinih institucija i sl.	ISSAI 2315, 2240, 2250	Osoblje finansijske revizije
Razumijevanje računovodstvenih principa i okvira finansijskog izvještavanja	Razumijevanje računovodstvenih standarda i principa i pokazivanje sposobnosti tumačenja okvira finansijskog izvještavanja koji se primjenjuje prilikom izrade finansijskih izvještaja	ISSAI 200, Pravilnik o računovodstvu za budžetske korisnike	Osoblje finansijske revizije

Oblast	Cilj	Materijal	Relevantno osoblje
Razumijevanje poslovanja, rizika i procesa izvještavanja kod subjekata revizije	Ocjenjivanje organizacione strukture subjekta, kulture, poslovnih procesa, operacija, internih kontrola i sistema	ISSAI 2315	Osoblje finansijske revizije
Ocjenjivanje sistema internih kontrola subjekta	Ocjenjivanje dizajna sistema IK i testiranje efektivnosti kontrola; izvlačenje zaključka o adekvatnosti kontrola testiranih kako bi se procijenili rizici materijalnih pogrešnih prikaza u finansijskim izvještajima	ISSAI 2315	Osoblje finansijske revizije
Odrediti materijalnost	Razumijevanje koncepta materijalnosti i operativne (radne) materijalnosti; određivanje materijalnosti prema veličini i prirodi; primjenjivanje materijalnosti na osnovu razumijevanja odnosa između materijalnosti i procijenjenih rizika	ISSAI 2320	Osoblje finansijske revizije
Procjenjivanje revizorskog rizika u finansijskim revizijama	Razumijevanje metodologije revizije zasnovane na riziku i okvira pristupa reviziji; razumijevanje tvrdnji i njihov odnos prema revizorskom riziku; razumijevanje koncepta inherentnog, kontrolnog i rizika neotkrivanja i odgovora na revizijski rizik; procjenjivanje revizorskog rizika	ISSAI 2315	Osoblje finansijske revizije
Upravljanje rizikom tokom procesa finansijske revizije	Pripremanje i implementiranje sveobuhvatne revizijske strategije koja daje smjer, vrijeme i obim revizije, koja odgovara na ukupne rizike materijalno značajnih grešaka u finansijskim izvještajima	ISSAI 2300	Osoblje finansijske revizije
Primjenjivanje različitih tehnika uzorkovanja	Razumijevanje koncepta statističkog uzorkovanja; Odabiranje veličina uzorka primjenom različitih tehnika i koristeći se pragom materijalnosti	ISSAI 2530	Osoblje finansijske revizije
Prikupljanje i ocjenjivanje revizijskih dokaza	Prikupljanje i ocjenjivanje različitih izvora dokaza, određivanje dokaza koji su pouzdani, tačni, kredibilni, kompletni	ISSAI 2500	Osoblje finansijske revizije
Ocjenjivanje revizijskih dokaza s ciljem izražavanja mišljenja	Procjenjivanje dovoljnosti odgovarajućih revizijskih dokaza, identifikovanje korijena problema i njegov uzrok i izražavanje revizorskog mišljenja o finansijskim izvještajima	ISSAI 2500	Osoblje finansijske revizije
Dokumentiranje cijelog procesa finansijske revizije	Dokumentiranje obavljenog rada u svakoj fazi finansijske revizije, od perioda prije početka angažmana do završetka i izvještavanja	ISSAI 2230	Osoblje finansijske revizije
Komuniciranje s relevantnim stranama	Utvrdjivanje ključnih strana u finansijskoj reviziji, uključujući one zadužene za upravljanje i efektivno komuniciranje, usmeno i pismeno, tokom procesa revizije.	ISSAI 2260, 2265	Osoblje finansijske revizije

Oblast	Cilj	Materijal	Relevantno osoblje
tokom procesa finansijske revizije	Dvostrano komuniciranje kako bi se dobile informacije potrebne za ocjenu rizika i prikupljanje dokaza koji podržavaju revizorsko mišljenje. Održavanje profesionalnog odnosa sa subjektima revizije.		
Otkrivanje prevare u reviziji finansijskih izvještaja	Razumijevanje revizorskih odgovornosti koje se odnose na otkrivanje prevare u finansijskim izvještajima	ISSAI 2240	Osoblje finansijske revizije Revizori za pravnu podršku reviziji
Izvještavanje	Izrada izbalansiranog revizorskog izvještaja koji je sveobuhvatan, uvjerljiv, blagovremen, prilagođen čitaocu i uravnotežen; formulisanje preporuka koje su jasne, dobro utemeljene, predstavljene na logičan i obrazložen način, dodaju vrijednost i usmjerene su na uzroke problema i/ili slabosti.	Stručne publikacije i vodiči	Osoblje finansijske revizije Revizori za pravnu podršku reviziji
Praćenje realizacije preporuka	Izrada i realizacija plana za praćenje realizacije preporuka u finansijskoj reviziji	Stručne publikacije i vodiči GUID 9040	Osoblje finansijske revizije
Korištenje rada drugih	Korištenje rada trećih strana (internih revizora, vanjskih eksperata) kako bi se odredila njegova adekvatnost za reviziju	ISSAI 2610, 2620	Osoblje finansijske revizije
Prevenција korupcije	Razumijevanje ključnih antikorupcijskih struktura i internih procedura, pristupa za efektivnu prevenciju korupcije, kao i smjernica za reviziju antikorupcijskih politika u javnim institucijama	GUID 5270	Osoblje finansijske revizije Revizori za pravnu podršku reviziji
Javne nabavke	Razumijevanje specifičnih pristupa finansijske revizije i usklađenosti područja javnih nabavki i primjena relevantnih ISSAI-ja u tom kontekstu.	GUID 5280	Osoblje finansijske revizije Revizori za pravnu podršku reviziji
Metodologija finansijske revizije	Osiguravanje razumijevanja i primjene važećih internih vodiča i drugih smjernica za finansijsku reviziju	Interna metodologija finansijske revizije	Osoblje finansijske revizije
Sudski sporovi	Steći razumijevanje postoji li neizvjesnost u pogledu ishoda sudskih sporova koji mogu biti značajan rizik za fer i istinito prikazivanje finansijskih izvještaja	Relevantni zakonski i stručni materijali	Osoblje finansijske revizije Revizori za pravnu podršku reviziji
Principi revizije usklađenosti	Razumijevanje prirode, svrhe i ciljeva revizije usklađenosti i način na koji ona dodaje vrijednost lancu odgovornosti	ISSAI 400	Osoblje finansijske revizije Revizori za pravnu podršku reviziji

Oblast	Cilj	Materijal	Relevantno osoblje
	Razumijevanje revizije usklađenosti i kao angažmana s davanjem uvjerenja i kao angažmana s direktnim izvještavanjem	ISSAI 400 ISSAI 4000	Osoblje finansijske revizije Revizori za pravnu podršku reviziji
	Razumijevanje aspekta pravilnosti i aspekta primjerenosti u reviziji usklađenosti	ISSAI 400 ISSAI 4000 GUID 4900	Osoblje finansijske revizije Revizori za pravnu podršku reviziji
Ključni koncepti revizije usklađenosti	Razumijevanje koncepata kao što su predmet revizije, informacije o predmetu revizije i korisnika u reviziji usklađenosti	ISSAI 400 ISSAI 4000	Osoblje finansijske revizije Revizori za pravnu podršku reviziji
	Razumijevanje koncepata kriterija, propisa i pravila, rizika, ograničenog uvjerenja i angažmana s razumnim uvjerenjem	ISSAI 400 ISSAI 4000	Osoblje finansijske revizije Revizori za pravnu podršku reviziji
	Razumijevanje koncepata kvantitativne i kvalitativne materijalnosti u reviziji usklađenosti	ISSAI 400 ISSAI 4000	Osoblje finansijske revizije Revizori za pravnu podršku reviziji
	Utvrđivanje odgovarajućih kriterija pravilnosti i/ili primjerenosti u reviziji usklađenosti	GUID 4900	Osoblje finansijske revizije Revizori za pravnu podršku reviziji
Provođenje revizije usklađenosti	Razumijevanje svih faza u provođenju revizije usklađenosti	Stručna literatura	Osoblje finansijske revizije Revizori za pravnu podršku reviziji

3: Funkcionalne kompetencije – revizija učinka

Oblast	Cilj	Materijal	Relevantno osoblje
Principi revizije učinka	Razumijevanje prirode i ciljeva revizije učinka i načina na koji ona dodaje vrijednost lancu odgovornosti	ISSAI 300 ISSAI 3000	Osoblje revizije učinka
	Razumijevanje revizije učinka kao angažmana s direktnim izvještavanjem s različitim pristupima kao što su pristup orijentiran na rezultate, pristup orijentiran na probleme itd.	ISSAI 300 ISSAI 3000 GUID 3910	Osoblje revizije učinka
	Razumijevanje načina na koji revizija učinka daje konstruktivne preporuke usmjerene poboljšanju upravljanja, odgovornosti, transparentnosti i pružanja usluga u upravljanju javnim finansijama	ISSAI 300 ISSAI 3000	Osoblje revizije učinka
Ključni koncepti revizije učinka	Primjena ključnih koncepata ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti, kao i drugih koncepata karakterističnih za reviziju učinka	ISSAI 300 ISSAI 3000 GUID 3910	Osoblje revizije učinka
Faze u procesu revizije učinka	Razumijevanje zahtjeva vezanih za svaku od faza revizije učinka, od planiranja do follow-up-a.	GUID 3920	Osoblje revizije učinka
Procjena rizika	Revizor će aktivno upravljati revizijskim rizikom kako bi izbjegao donošenje netačnih ili nepotpunih revizijskih nalaza, zaključaka i preporuka, pružanje neuravnoteženih informacija ili nemogućnost dodavanja vrijednosti	ISSAI 300 ISSAI 3000 GUID 3910 GUID 3920	Osoblje revizije učinka
Odabir tema u reviziji učinka	Odabir portfolio tema revizije učinka na osnovu skupa kriterija, vodeći računa o značajnosti, relevantnosti i provodivosti teme koje će dodati vrijednost korisnicima izvještaja	ISSAI 300 ISSAI 3000 GUID 3910 GUID 3920	Osoblje revizije učinka
Ciljevi i revizijska pitanja	Postavljanje jasno definisanih ciljeva revizije i osmišljavanje revizijskih pitanja koja su tematski povezana, komplementarna, nepreklapajuća i kolektivno iscrpna u adresiranju ciljeva revizije	ISSAI 300 ISSAI 3000 GUID 3910 GUID 3920	Osoblje revizije učinka

Oblast	Cilj	Materijal	Relevantno osoblje
Kriteriji revizije	Utvrđivanje različitih izvora kriterija za reviziju ili razvijanje kriterija ukoliko ne postoje	ISSAI 300 ISSAI 3000 GUID 3910 GUID 3920	Osoblje revizije učinka
Materijalnost	Određivanje materijalnosti tokom procesa revizije učinka, uzimajući u obzir ne samo novčanu vrijednost već i ono što je društveno ili politički značajno	ISSAI 300 ISSAI 3000 GUID 3910 GUID 3920	Osoblje revizije učinka
Uzorkovanje	Određivanje kada i kako izvršiti uzorkovanje, dokumentovanje strategije uzorkovanja tokom revizije, primjena odgovarajuće tehnike uzorkovanja	Relevantna stručna literatura	Osoblje revizije učinka
Prikupljanje podataka	Korištenje različitih metoda društvenih nauka i dijagnostičkih tehnika za prikupljanje i analizu podataka	Relevantna stručna literatura	Osoblje revizije učinka
Dokumentovanje revizijskog procesa	Dokumentovanje rada obavljenog u svakoj fazi drugim revizorima učinka kako bi razumjeli proces i preduzete korake i postigli iste rezultate	Relevantna stručna literatura Smjernice za odlaganje dokumentacije RU 2023	Osoblje revizije učinka
Komunikacija tokom revizijskog procesa	Identifikovanje ključnih aktera u procesu revizije učinka, uključujući one zadužene za upravljanje, i efikasno komuniciranje s njima; dvosmjerno komuniciranje kako bi se prikupili dokazi koji će podržati zaključke i preporuke revizije; kome komunicirati potencijalnu prevaru otkrivenu tokom revizije	ISSAI 300 ISSAI 3000 GUID 3910 GUID 3920 Lokalno zakonodavstvo	Osoblje revizije učinka
Izveštavanje	Izrada izbalansiranog revizorskog izvještaja koji je sveobuhvatan, uvjerljiv, blagovremen, prilagođen čitaocu i uravnotežen; formulisanje preporuka koje su jasne, dobro utemeljene, predstavljene na logičan i obrazložen način, dodaju vrijednost i usmjerene su na uzroke problema i/ili slabosti	ISSAI 300 ISSAI 3000 GUID 3910 GUID 3920 Stručna literatura	Osoblje revizije učinka
Praćenje realizacije preporuka	Izrada metodologije i implementiranje plana za praćenje realizacije preporuka revizije i postizanje rezultata revizije	ISSAI 300 ISSAI 3000 GUID 3910 GUID 3920 Stručna literatura	Osoblje revizije učinka

Oblast	Cilj	Materijal	Relevantno osoblje
Upravljanje kvalitetom u reviziji učinka	Primjena relevantnih ISSAI standarda tokom cijelog procesa revizije učinka kako bi osigurao kvalitet izvještaja; osiguravanje vršenja pregleda revizijskih angažmana	ISSAI 300 ISSAI 3000 GUID 3910	Osoblje revizije učinka
Profesionalna prosudba i skepticizam	Primjena profesionalnog skepticizma i revizorske prosudbe tokom cijelog procesa revizije učinka	ISSAI 300 ISSAI 3000 GUID 3910	Osoblje revizije učinka
Dubinska analiza	Analiza izvještaja s ciljem utvrđivanja uzroka-korijena problema i formulisanje preporuka kojima se otklanja uzrok	Stručna literatura	Osoblje revizije učinka
Revizije okolišnih pitanja	Razumijevanje važnosti okolišne perspektive revizorskih aktivnosti i uvid u prakse drugih zemalja	GUID 5200 Stručna literatura	Osoblje revizije učinka
SDG	Razumijevanje važnosti inkorporiranja Ciljeva održivog razvoja u revizijski proces i uvid u prakse drugih zemalja	GUID 5202 Stručna literatura	Osoblje revizije učinka
Zajedničke revizije učinka	Razumijevanje vrsta zajedničkih revizija, prednosti, nedostataka; uvid u primjere dobre prakse	GUID 5203, 9000	Osoblje revizije učinka
Prevenција korupcije	Razumijevanje ključnih antikorupcijskih struktura i internih procedura, pristupa za efektivnu prevenciju korupcije, kao i smjernica za reviziju antikorupcijskih politika u javnim institucijama	GUID 5270	Osoblje revizije učinka
Javne nabavke	Razumijevanje specifičnih pristupa reviziji učinka i usklađenosti područja javnih nabavki i primjena relevantnih ISSAI-ja u tom kontekstu	GUID 5280	Osoblje revizije učinka
Ključni pokazatelji državnih politika – KNI	Razumijevanje termina Key National Indicators (KNI) i njegovog značenja, tj. pokazatelja kojima se mjeri postizanje napretka u ostvarenju ciljeva u pojedinim područjima javne politike. Razumijevanje načina na koji VRI mogu, svojim revizijama, igrati značajnu ulogu u utvrđivanju načina da se adresiraju ključni izazovi u ovom kontekstu.	GUID 5290	Osoblje revizije učinka
Revizija prirodnih katastrofa	Razumijevanje pristupa reviziji pitanja vezanih za različite aspekte upravljanja prirodnim katastrofama	GUID 5330	Osoblje revizije učinka

Oblast	Cilj	Materijal	Relevantno osoblje
Evaluacija javnih politika	Razumijevanje glavnih karakteristika, ciljeva, alata i metoda evaluacije javnih politika	GUID 9020	Osoblje revizije učinka
Procedure i prakse revizije učinka	Razumijevanje vodiča i smjernica za reviziju učinka usvojenih na KO, kao i drugih internih smjernica za rad revizije učinka	Interni akti RU	Osoblje revizije učinka
Organizacija, nadležnosti i uređenje institucija BiH	Poznavanje Ustava BiH te drugih propisa koji se odnose na organizaciju, nadležnosti, funkcionisanje i rad institucija BiH, odnosno poznavanje propisa poput Zakona o Vijeću ministara, Zakona o finansiranju, Zakona o budžetu, ZJN-a, kao i drugih zakonskih i podzakonskih akata koji se odnose na organizaciju i rad Parlamenta BiH, institucija VM-a, drugih pravosudnih, tužilačkih i regulatornih institucija BiH koje se finansiraju iz Budžeta institucija BiH.	Relevantno zakonodavstvo	Osoblje revizije učinka
Sličnosti i razlike revizije učinka i revizije usklađenosti	Jačanje znanja i razumijevanje o razlikama između revizije učinka i revizije usklađenosti	Stručna literatura	Osoblje revizije učinka
Evropske integracije	Razumijevanje zahtjeva i očekivanja BiH na putu evropskih integracija i uloge VRI u cijelom procesu (fokus na reviziji učinka)	Stručna literatura	Osoblje revizije učinka
Projektni menadžment	Razumijevanje osnovnih koncepata, metoda i tehnika upravljanja projektima	Stručna literatura	Osoblje revizije učinka
Revizija u realnom vremenu	Razumijevanje principa, metodologije i mogućnosti za provođenja revizija učinka u realnom vremenu (real-time audits)	Stručna literatura i međunarodne smjernice	Osoblje revizije učinka

4: Funkcionalne kompetencije – IT i IT revizija

Oblast	Cilj	Materijal	Relevantno osoblje
Principi IT revizije	Razumijevanje prirode, svrhe i ciljeva IT revizije i načina na koji ona dodaje vrijednost poslovanju.	GUID 5100, INTOSAI IT Audit Handbook	IT osoblje
Ključni koncepti i metodologija IT revizije	Razumijevanje ključnih koncepata kao što su upravljanje informacionim tehnologijama, upravljanje i zaštita osjetljivih informacionih sistema, upravljanje IT uslugama i procesima, upravljanje incidentima, upravljanje problemima, upravljanje promjenama, upravljanje nivoom usluge, procjena rizika i upravljanje rizicima, sigurnosne kontrole i nadzor te usklađenost u procesu IT revizije.	COBIT, ISO 27001/27002, NIST, ITIL	IT osoblje
Podrška u procesima finansijske revizije te revizije učinka i usklađenosti	Razumijevanje ključnih koncepata i faza finansijske revizije, revizije učinka i usklađenosti.	ISSAI 200,300,400	IT osoblje
Provođenje IT revizije i znanje o IT sistemu	Razumijevanje svih faza i elemenata u provođenju IT revizije. Duboko razumijevanje IT sistema i tehnologija koje su predmet revizije.	ISACA programi, Stručna literatura	IT osoblje
Javne nabavke u oblasti IT	Razumijevanje specifičnih područja (IT) javnih nabavki i primjena relevantnih zakona i standarda u tom kontekstu	ZJN, Stručna literatura iz oblasti IT, GUID 5280	IT osoblje
Razvoj, održavanje, nadogradnja i podrška inf. sistema Ureda	Duboko razumijevanje IT sistema i tehnologija koje se koriste u radu Ureda. Razumijevanje novih tehnologija (AI, cloud, AMS, CAATs itd.) koje potencijalno mogu biti dio inf. sistema	Stručna literatura, Seminari, konferencije, edukacije	IT osoblje

5: Druge stručne i tehničke vještine

Oblast	Cilj	Materijal	Relevantno osoblje
Planiranje i upravljanje	Razumijevanje osnova i važnosti strateškog planiranja	Stručna literatura	Rukovodeće osoblje u organizacijskim jedinicama
	Razumijevanje osnova i važnosti efikasnog vođenja timova	Stručna literatura	Osoblje finansijske i revizije učinka
	Upravljanje stresom	Stručna literatura	Sve organizacijske jedinice
	Razumijevanje osnova upravljanja konfliktima	Stručna literatura	Sve organizacijske jedinice
Komunikacija	Razumijevanje elemenata i vještina javnog govora i javnog nastupa	Stručna literatura	Sve organizacijske jedinice
	Razumijevanje važnosti jasne pisane komunikacije prilagođene čitaocu	Stručna literatura	Sve organizacijske jedinice
	Razumijevanje ključnih eksternih aktera i važnosti efektivne komunikacije s njima	Stručna literatura	Sve organizacijske jedinice
	Razumijevanje okvira u kojem VRI sarađuju na međunarodnom planu i važnosti aktivnog učešća u međunarodnim aktivnostima	Stručna literatura	Sve organizacijske jedinice
	Povećavanje nivoa napredne komunikacije na stručnom engleskom jeziku	Stručna literatura	Sve organizacijske jedinice
	Razumijevanje elemenata i vještina vođenja sastanaka, intervjua i prezentacija	Stručna literatura	Sve organizacijske jedinice
	Efektivno komuniciranje putem web-stranice i društvenih mreža	Stručna literatura	Osoblje Kabineta
Vještačka inteligencija	Razumijevanje osnovne upotrebe vještačke inteligencije u svakodnevnim poslovnim potrebama	Stručna literatura	Sve organizacijske jedinice
IT vještine	Razumijevanje i primjena IT alata i aplikacija neophodnih za obavljanje svakodnevnih poslovnih aktivnosti	Stručna literatura	Sve organizacijske jedinice

Oblast	Cilj	Materijal	Relevantno osoblje
Analitičko razmišljanje	Sposobnost analiziranja podataka i identifikovanje potencijalnih problema i rizika	Stručna literatura	Sve organizacijske jedinice
Mobing i zaštita od mobinga	Upoznavanje s pojmom, vrstama i načinom ispoljavanja mobinga; prezentacija pravnog okvira i mehanizama zaštite od mobinga. Razvijanje svijesti o mobingu u radnom okruženju, te efikasno djelovanje u borbi sprečavanja istog, služeći se okvirnim zakonima koji su na snazi	Zakonska regulativa, stručna literatura	Sve organizacijske jedinice
Interpersonalne vještine u radnom okruženju	Razvijanje skupa socijalnih vještina koje će omogućiti kvalitetnije i smislenije odnose u radnom okruženju	Stručna literatura	Sve organizacijske jedinice

Sarajevo, 31.12.2024.

Generalni revizor

Broj: 01/1-03-3-1577/24

Hrvoje Tvrčković